

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kuukautissuojien verotuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saara Hyrkön /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 56/2019 vp:

Aikooko hallitus ryhtyä Euroopan parlamentin päätöslauselman mukaisiin toimenpiteisiin kuukautissuojien hankkimisesta aiheutuvien sukupuolisidonnaisten kustannusten vähentämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Arvonlisäverolain (1501/1993) mukaan veroa suoritetaan periaatteessa kaikesta liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavaroiden ja palvelujen myynnistä. Vain eräät laissa nimenomaisesti luetellut hyödykkeet on vapautettu verosta. Yleinen verokanta on 24 prosenttia ja sitä sovelletaan muun muassa kuukautissuojien myyntiin. Alennettua 10 prosentin verokantaa sovelletaan muun muassa lääkelaissa (395/1987) tarkoitettuihin lääkkeisiin, eräisiin lääkelaissa tarkoitettuihin valmisteisiin, joita saadaan myydä ainoastaan apteekkiliikkeestä, sekä klinisiin ravintovalmisteisiin ja niitä vastaaviin tuotteisiin sekä perusvoiteisiin silloin, kun ne oikeuttavat korvaukseen sairausvakuutuslain (1224/2004) perusteella.

Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Veroa ei myöskään suoriteta, kun hoitotoimen harjoittaja luovuttaa hoidon yhteydessä hoitoon tavanomaisesti liittyviä palveluja ja tavaroita. Terveyden- ja sairaanhoitopalvelun verottomuus koskee varsinaisen hoidon lisäksi sen yhteydessä tapahtuvia liitännäistavaroiden ja -palvelujen luovutuksia. Verottomuus kattaa hoitotoimen harjoittajan hoidon yhteydessä potilaalle luovuttamat hoitoon tavanomaisesti liittyvät tavarat ja palvelut, kuten hoidon yhteydessä luovutetut hoitotarvikkeet ja apuvälineet.

Arvonlisäverotuksessa sovellettavista verokannoista on säädetty jäsenvaltioita sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa neuvoston direktiivissä (2006/112/EY). Jäsenvaltioiden tulee soveltaa vähintään 15 prosentin yleistä arvonlisäverokantaa, ja niiden sallitaan soveltaa yhtä tai kahta vähintään 5 prosentin alennettua verokantaa tiettyihin tavaroihin ja palveluihin. Jäsenvaltioilla ei ole kansallisin päätöksin oikeutta soveltaa alennettuja verokantoja muihin kuin direktiivissä mainittuihin tavaroihin ja palveluihin. Tavarat ja palvelut, joihin jäsenvaltiot voivat soveltaa alennettua verokantaa, on lueteltu direktiivin liitteessä III. Liitteen 3 kohdan mukaan alennettuja verokantoja voidaan soveltaa farmakologisiin tuotteisiin, joita tavallisesti käytetään terveydenhoidossa, sairauksien ehkäisemisessä sekä lääketieteellisessä ja eläinlääketieteellisessä hoidossa, mukaan lukien ehkäisyyn ja naisten hygieniaan tarkoitetut tuotteet. Nollaverokantaa

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 56/2019 vp

näihin ei voi soveltaa. Jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisesti soveltaa nollaverokantoja, jos nämä verokannat ovat olleet voimassa jo 1 päivänä tammikuuta 1991. Tällaiseen poikkeukseen perustuu Irlannissa sovellettava kuukautissuojien verottomuus.

Arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa kuukautissuojien verottamisen alennetulla verokannalla. Alennetun verokannan soveltamisalan laajentaminen kuukautissuojiiin merkitsisi uuden tuoteryhmän lisäämistä alennettujen verokantojen piiriin kuuluviin tuotteisiin ja poikkeamaa niistä linjauksista, joihin terveyden- ja sairaanhoidon vapautus sekä lääkkeiden alennettu verokanta nykyisin Suomessa perustuvat. Vaikka sukupuolisidonnaisten kustannusten vähentäminen on sinänsä tärkeä tavoite, verokannan alentaminen ei kuulu nykyiseen hallitusohjelmaan. Alennetut arvonlisäverokannat kaventavat veropohjaa ja niiden käyttöalan laajentaminen vaikeuttaa pyrkimyksiä siirtää verotuksen painopistettä kulutuksen verottamiseen. Ne eivät myöskään yleensä ole tehokkaita välineitä yhteiskuntapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Veron alentamisen siirtymien hintoihin on myös epävarmaa. Lisäksi lukuisat verokannat lisääisivät arvonlisäverojärjestelmästä Verohallinnolle sekä yrityksille aiheutuvaa taakkaa ja hallinnollisia kustannuksia.

Helsinki 14.8.2019

Valtiovarainministeri Mika Lintilä